

TISKOVÁ ZPRÁVA

Česká republika si polepšila v oblasti digitalizace služeb veřejné správy, zůstává ale v dolní polovině evropského žebříčku DESI_

Praha, 2. července 2024

Česká republika se v oblasti digitalizace veřejné správy posunula o několik procent v rámci nejnovějšího hodnocení DESI indexu, který sleduje pokrok členských států EU i v digitalizaci veřejné správy. Česku se nejlépe daří v kritériích zaměřených na digitální dovednosti, využívání služeb eGovernmentu či pokrytí sítě 5G. Naopak nejvíce zaostává v počtu ICT pracovníků a zavedení předvyplněných formulářů u digitálních služeb. I přes zlepšení v jednotlivých ukazatelích je Česko v žebříčku až na 20. místě z 27 zemí EU s celkovým skóre 68 %.

Evropská komise dnes představila výsledky stavu eGovernmentu v jednotlivých státech Evropské unie. Nejlépe se Česku daří v oblasti digitálních dovedností, kde si v porovnání s rokem 2023 polepšilo o 10 %. Podle indexu má základní digitální dovednosti více než 69 % občanů, což je vysoko nad průměrem EU (55,6 %). Významného pokroku bylo dosaženo v oblasti podnikání a obchodních operací, kde se ČR umístila na 8. místě s 92 % (zlepšení ze 14. místa s 83 % v roce 2022). Dále se zlepšila oblast digitálních služeb spojená se změnou bydliště (22. místo, 71 %), dopravy (22. místo, 68 %) a justice (11. místo, 70 %).

„Výsledky DESI odrážejí skutečný stav dlouhodobě zanedbávané digitalizace v naší zemi a upozorňují na mnoho problémů, na kterých vytrvale pracujeme. Řada jich stále není dokončená, ale věřím, že výsledky se brzy dostaví. Za poslední dva roky jsme úspěšně založili Digitální a informační agenturu, společně jsme nastartovali důležité agendy digitalizace a spustili řadu projektů, které nás posouvají vpřed. Pořád ale narážíme na stejné bariéry, a to jsou nízké platy ICT pracovníků ve státní správě v porovnání s komerčním sektorem. Ale i na tom už pracujeme a snažíme se o zatraktivnění práce ve státní správě,“ uvedl místopředseda vlády pro digitalizaci Ivan Bartoš.

„DESI index je souhrnem indikátorů, které nám ukazují, na jaké oblasti se v digitalizaci zaměřit a kde máme největší rezervy. Výsledky letošního hodnocení vycházejí z dat pro rok 2023, kdy Digitální a informační agentura teprve vznikala. Proto její vliv na výsledné hodnocení bude patrný až v následujících letech. Nicméně již nyní pracujeme na několika klíčových projektech, jako jsou eDoklady nebo Portál občana, které zjednodušují život českým občanům,“ říká Martin Mesršmíd, ředitel Digitální a informační agentury (DIA).

DIA mimo jiné koordinuje implementaci Zákona o právu na digitální služby, který zásadně pomůže v oblastech hodnocení jako je dostupnost služeb online a předvyplněné elektronické formuláře. DIA dále zajišťuje vznik a provoz Kompetenčních center, která asistují ministerstvům s digitálními

DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA

projekty. Kompetenční centra jsou klíčová pro zrychlení digitální transformace a zlepšení digitalizace a jejího hodnocení v budoucnosti.

Česko dosahuje dobrých výsledků nad průměrem EU právě v oblasti využívání služeb eGovernmentu (76 %). „Věřím, že výsledky Česka se v příštím hodnocení dle indexu DESI ještě vícelepší zejména díky rostoucímu počtu uživatelů Portálu občana, který se za poslední rok více než zdvojnásobil, a také díky nové aplikaci a přibývajícím počtu služeb. Stejně tak si už téměř půl milionu lidí stáhlo svou občanku do mobilu a prokazuje se digitálně,“ dodává Bartoš

Navzdory pokrokům v některých oblastech si Česká republika uvědomuje, že tempo digitalizace zaostává za rychlejšími státy EU. „Česká republika má problém s historickou nekoordinovaností digitalizace a nedostatkem IT odborníků ve veřejném sektoru. Snažíme se tuto situaci změnit bojem za vyšší platy, aby veřejný sektor mohl konkurovat soukromým společnostem,“ dodává Martin Mesršmíd.

Česko nejvíce pokulhává v oblasti předvyplněných formulářů, kde se řadí ke konci žebříčku (45 %), před Německo a Rumunsko. Souvisí to se stále nedostatečným sdílením dat napříč orgány veřejné správy, na kterém v tuto chvíli veřejná správa usilovně pracuje. V této oblasti v budoucnu významně pomůže práce DIA a implementace Zákona o právu na digitální služby, který začne platit od 1. února 2025. Cílem zákona totiž je, aby všechny státní služby, které je možné digitalizovat, byly k tomuto datu plně digitální. „Zákon o právu na digitální služby je koncipován tak, že jeho naplněním splníme většinu požadavků eGovernment Benchmark Evropské unie, což nás může z konce žebříčku katapultovat do první desítky států EU. Plně digitalizované služby budou například žádosti o příspěvky, změny trvalého pobytu, všechny služby spojené s dočasnou ztrátou zaměstnání nebo vyřizování záležitostí spojených s podnikáním,“ dodal Bartoš.

Hlavním problémem jsou tedy platy ICT pracovníků a potíže s jejich náborem do státní správy. V současné době jsou platové podmínky pro ICT pracovníky ve státní správě výrazně nižší než u jejich protějšků v soukromém sektoru. Kvůli tomu stát často nedokáže tyto odborníky zaměstnat a musí se uchýlovat k využívání externích služeb, což je mnohem dražší. Lepšímu odměňování brání nejen nedostatek finančních prostředků, ale také zákonem stanovená pravidla. Přestože ostatní země digitalizují rychleji, DIA věří, že díky implementaci nových projektů a zákonů se její hodnocení v příštích letechlepší.

„Výsledky DESI jsou tvořeny ze sběru dat ve specifických kategoriích, které často souvisí s resortními agendami jednotlivých ministerstev. Navíc je hodnocení postaveno tak, aby odráželo zkušenost uživatelů služeb ve vybraných životních situacích, které překračují působení jednotlivých resortů a vyžadují meziresortní spolupráci. DIA se aktivně snaží identifikovat problematická místa a pracovat na jejich řešení společně s ostatními resorty,“ uzavírá Mesršmíd.

Co je DESI index

Zpráva o stavu Digitální dekády 2030, jejíž součástí je od roku 2030 i index DESI, hodnotí pokrok Evropské unie a jejích členských zemí v digitální transformaci. Sleduje oblasti digitálních dovedností a vzdělávání, rozvoj digitální infrastruktury, digitální transformaci podniků a digitalizaci veřejných služeb. Česku se nejlépe daří v digitálních dovednostech, využívání služeb eGovernmentu či pokrytí sítě 5G. Zprávu o stavu Digitální dekády 2030 vydává Evropská komise. Vychází z dlouhodobého monitoringu v jednotlivých členských státech a využití dat z různých dostupných zdrojů. Sleduje zejména naplňování cílů politického programu Digitální dekáda 2030 a nabízí členským zemím EU potřebnou zpětnou vazbu.